

Översiktlig granskning

Delårsrapport per
2024-08-31

Antagen av KS 2024-10-23

Granskningsrapport

Trosa kommun

—
KPMG AB

2024-10-28

Snabb överblick

Delårsrapporten är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Balanskravsresultat

Vi konstaterar att kommunstyrelsen bedömer att balanskravet inte kommer att uppfyllas. Utifrån vår granskning har det inte gett oss någon anledning att göra en annan bedömning.

Vi anser däremot att det är otydligt hur balanskravsunderskottet ska hanteras eftersom kommunstyrelsen först åberopar synnerliga skäl (stark ställning) och sedan att de kommer använda sig av öronmärkta medel för att återställa underskottet. Vi bedömer att användning av öronmärkta medel inte är en lösning då det inte finns stöd i lagen om beslut att använda öronmärkta medel.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte följer gällande lagar och rekommendationer för balanskravsredovisningen och rekommenderar att kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att säkerställa att gällande lagstiftning och god redovisningssed efterlevs.

God ekonomisk hushållning

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är ej är förenligt med det av fullmäktige fastställda i budget finansiella målet.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är delvis förenligt med de av fullmäktige fastställda i budget verksamhetsmålen.

Innehåll

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

Granskningsresultat

- Lagens krav och god redovisningssed
- God ekonomisk hushållning
 - Bedömning
 - Rekommendation
- Balanskrav

Slutsats

- Lagens krav och god redovisningssed
- God ekonomisk hushållning
- Balanskrav

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2024-08-31.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionssed i kommunal verksamhet 2022. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av fullmäktige.

Granskningsrapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisnings (hädanefter RKR) rekommendationer.

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen avseende delårsrapporten per 2024-08-31, antagen av KS 2024-10-23, och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Lagens krav och god redovisningssed

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport_2121 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Sammanfattningsvis gör kommunstyrelsen i delårsrapporten avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Redovisning av intäkter (RKR R2) - Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder med periodisering över anläggningens nyttjandeperiod. Effekten av avvikelsen beräknas vid årsbokslutet.
- Nuvärdesberäkning gällande avsättning för infrastrukturåtgärder.

Delårsrapportens räkenskaper - fortsättning

I samband med granskningen har det noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Redovisningen av intäkter enligt RKR R2 Intäkter_okt -23. Kommunstyrelsen väljer att fortsatt medvetet göra avsteg från gällande normering avseende gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag från privata aktörer. Avsteget kommenteras i redovisningsprinciperna (not 9). Det lämnas ingen upplysning om resultateffekten som avsteget medför vid delåret utan att den effekten av avvikelsen beräknas vid årsbokslutet. Enligt LKBR ska det finnas med beräkning av resultateffekten. Det har inget skett någon förändring av posterna under året, varpå det inte påverkar resultatet för delåret. Om en anpassning till gällande normering skulle innebära en justering av eget kapital avseende tidigare år.
- Kommunens avsättning för statlig infrastruktur (Ostlänken) uppgår i bokslutet till 68,2 mnkr (ingående balans 68,2 mnkr). Avtalet om medfinansieringen innehåller klausul om indexreglering varpa nuvärdesberäkning samt antagande om prognos för indexet ska göras, vilket saknas. Kommunen upplyser om avsteget i redovisningsprinciperna. Vidare noteras, likt tidigare år, att Region Sörmland enligt beslut i regionfullmäktige har åtagit sig att stå för hälften av Trosa kommuns kostnader avseende Ostlänken. Det finns inget avtal mellan regionen och kommunen. Var bedömning är trots allt att kommunens avsättning borde uppgå till hälften. Hanteringen får ingen resultatpåverkan på delåret.
- Vi kan konstatera att i investeringsbudgeten, som finns i "Budget 2024 med flerårsplan 2025-2026", och som är publicerad på kommunens hemsida där är beloppen sekretessbelagda.

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktige har i Mål och budget för Trosa kommun 2024-2026 beslutat om verksamhetsmål och finansiellt mål. Kommunstyrelsens sammantagna bedömning är att Trosa kommun inte fullt ut kommer att uppnå god ekonomisk hushållning i förhållande till kommunfullmäktiges mål.

Prognostiserat helårsresultat är -27,3 miljoner kronor, en negativ avvikelse mot budget med 14,9 miljoner kronor. Det är kostnadsökningar inom många områden men ökade pensionskostnader utmärker sig med en avvikelse på -35,4 miljoner kronor.

God ekonomisk hushållning – Finansiellt mål

Kommunfullmäktige har beslutat om ett finansiellt mål; Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna totalt inte överstiger standardkostnaden.

Enligt delårsrapporten framgår att målet mäts genom att verksamheternas kostnad ska vara i nivå med standardkostnad och nettokostnadsavvikelsen totalt sett inte får överstiga 5 miljoner kronor. Kostnaderna för förskola, grundskola, äldreomsorg och LSS var högre än standardkostnad. Gymnasieverksamhet, fritidshem och individ- och familjeomsorg hade lägre kostnader. Totalt sett är nettokostnadsavvikelsen på 25 miljoner kronor och prognosen är samma som utfall. Kommunstyrelsen bedömer att målet ej kommer att uppfyllas.

God ekonomisk hushållning – Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har beslutat om åtta verksamhetsmål för 2024. De åtta målen omfattar sex områden; medborgarnas behov och önskemål, engagemang, kärnverksamheter, tillväxt och företagsklimat och hållbarhet och folkhälsa.

I delårsrapporten är kommunstyrelsens bedömning gällande prognosen för helåret att av de åtta verksamhetsmålen bedöms fyra verksamhetsmål att uppfyllas; Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet, Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet, Kommunen har engagerade medarbetare, Kommunen har ett företagsklimat i toppklass Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod, två verksamhetsmål att delvis uppfyllas; Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner, Kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika och ett verksamhetsmål inte att uppfyllas; Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

Finansiellt mål

Utifrån genomförd granskning är det vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten ej är förenligt med det av fullmäktige fastställda i budget finansiella målet. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att kommunstyrelsens bedömning skulle vara felaktig.

Notera att KPMG inte uttalar sig om själva prognosen utan endast huruvida den intagna prognosens resultat är förenliga med de av fullmäktige beslutade målen.

Verksamhetsmål

Utifrån genomförd granskning är det vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten är delvis förenligt med de av fullmäktige fastställda i budget verksamhetsmålen. Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att kommunstyrelsens bedömning skulle vara felaktig.

Rekommendationer

Vi rekommenderar att kommunfullmäktige beslutar om mål för hela kommunkoncernen.

Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och kommunallagen.

I kommunallagen stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunstyrelsen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till -27,8 miljoner kronor.

Balanskravet efterlevs inte, det vill säga att balanskravsresultat är negativt efter erforderliga justeringar eller förväntas bli negativ utifrån den prognos som lämnas.

Det framgår i delårsrapporten att i årsredovisningen för 2024 kommer en redogörelse för hur underskottet ska hanteras och att regleringen av det negativa resultatet inte kommer ske och skäl för detta. Det står även ” Negativa balanskravsresultat som är ett resultat av kraftigt och tillfälligt ökade pensionskostnader kommer Trosa på grund av stark finansiell ställning att åberopa synnerliga skäl för i beslut kring återställande av underskott.”

I balanskravsutredningen framgår även att kommunstyrelsen kommer använda sig av ”öronmärkta medel”, se mer nästa sida.

Balanskrav – Öronmärkta medel

Kommunstyrelsen tillämpar inte regelverket för resultatutjämningsreserv (RUR) utan har en egen modell där kommunen öronmärkt medel för framtida bruk utifrån att kommunen har en stark finansiell ställning. Öronmärkning har skett de år som kommunen har redovisat större överskott och vid överskott kan kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen besluta om öronmärkning av resultat för olika ändamål.

Vi noterar, såsom tidigare, att kommunen under avstämningen av balanskravet redogör för att kommunen har så kallade "öronmärkta medel". Vi vill upplysa om att öronmärkning finns varken i lagstiftning eller i förarbeten men nämns bland annat i SKLs skrift "RUR i praktiken – resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" från år 2013. Denna skrift har uppdaterats både år 2020 och 2024, och i de två senare versionerna har begreppet öronmärkta medel tagits bort. Öronmärkta medel ska redovisningsmässigt ses som rent interna poster utan koppling vare sig till räkenskaperna eller balanskravet.

I delårsrapporten framgår det att kommuns öronmärkta medel uppgår till 70,0 miljoner kronor och beslut föreslås tas i samband med bokslutet att dessa medel får användas fram till och med bokslutet 2026. Vi anser att det inte finns stöd i lagen för en sådan omfördelning av öronmärkta medel.

I delårsrapporten framgår det även att det negativa balanskravsresultatet inte ska återställas och att kommunstyrelsen kommer åberopa synnerliga skäl (stark ställning) i årsredovisningen 2024 samt som ovan att kommunstyrelsen kommer använda sig av öronmärkta medel för att återställa underskottet.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte följer gällande lagar och rekommendationer för balanskravsredovisningen och rekommenderar att kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att säkerställa att gällande lagstiftning och god redovisningssed efterlevs.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalysen, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Notera att KPMG inte uttalar sig om själva prognosen utan endast huruvida den intagna prognosens resultat är förenliga med de av fullmäktige beslutade målen.

Slutsats – Balanskrav

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet inte kommer att uppfyllas. Utifrån vår granskning har vi ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

Vi anser däremot att det är otydligt hur balanskravsunderskottet ska hanteras eftersom kommunstyrelsen först åberopar synnerliga skäl (stark ställning) och sedan att de kommer använda sig av öronmärkta medel för att återställa underskottet. Vi bedömer användning av öronmärkta medel inte är en lösning då det inte finns stöd i lagen om beslut att använda öronmärkta medel.

Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte följer gällande lagar och rekommendationer för balanskravsredovisningen och rekommenderar att kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att säkerställa att gällande lagstiftning och god redovisningssed efterlevs.

Västerås 2024-10-28

Cecilia Kvist

Auktoriserad revisor

Micaela Hedin

Certifierad kommunal yrkesrevisor

[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public